

10. TUND TÄHENDAMISSÕNA TÖÖTEGIJAIST VIINAMÄEL

Õpetajale

Kirjakoha leiad: Mt 20:1-16

Tähendamissõnades kasutab Jeesus kõigile teatud ja tuntud olukorda või pilti elust, et selgitada mingit teemat. Tähendamissõna läbib üks peamine mõte ja üksikasjad täiendavad seda. Allegoorilises jutustuses on tavaliselt igal üksikasjal oma tähendus. Tähendamissõnas ei peaks igale asjale otsima allegoorilist tähendust, vaid nägema peamist eesmärki- antud kirjakohas siis seda, et taevariik on sama kõigile, neile, kes on tee leidnud varakult ja neile, kes tulevad eluõhtul. Jumala arm on sama. Tähendamissõna kasutamine eeldab, et jutustaja tunneb konteksti, kultuuri, millest see olukord/pilt pärineb ja selgitab seda kuulajatele. Siis on võimalik mõista pildikeelt ühiselt.

Denaar (ka teenar; ld *denarius*) oli Vana-Rooma hõbemünt. See võeti kasutusele (u 211 eKr) ning see oli käibel Gordianus III valitsusajani (238–244 pKr). Raha nimetus tuleb ladinakeelsest sõnast "*dēni*" ("kümme sisaldama"). Üks teenar oli tavaline päevapalk.

Tunniks paljundada paberraha mille leiad **LISA 1**.

Viinamarjade korjamine päevakuumuses ei olnud väga kerge töö, suurte pangede ja kastide tassimine mäenõlvadel ka mitte. Seepärast võiks ka lastele viinamarjade noppimise pisut keerukamaks teha. Viinamarjadeks võib kasutada näiteks herneid ja tõsta neid söögipulkade abil (või kasutada hoopis grillvardaid või kahvleid) sileda lameda aluse pealt, kust on neid keerulisem haarata ja asetada kaussi. Kasutada võib muidugi ka päris viinamarju. need peaks olema siis väiksemat sorti, et ei oleks liiga lihtne korjata. Sel juhul on eeliseks, et pärast saab lõikuspidu pidada ja viinamarjad ära süüa.

Tunni eesmärgid

- Laps saab aru, et Jeesuse kutse kuulub kõigile
- Laps saab aru, et Jumala arm on sama kõigi jaoks, kes on Tema juurde tulnud ja jäänud.

Piibliõpetus

Täna räägime Jeesuse jutustatud tähendamissõnast. Tunni lõpuks saate aru, mida Jeesus selle loo jutustamisega tahtis öelda ja selgitada oma kuulajatele. Ta alustas oma jutustust nii: Taevariik on majaisanda sarnane, kes läks varahommikul välja palkama töötajaid oma viinamäele.

Rollimäng

Täna oodatakse meid tööle viinamarjaistandusse. On käes viinamarja korjamise aeg. On vaja palju töötajaid, et jõuaksime marjad ära korjata. Teie olete need, kes otsivad tööd. Kui pole tööd, pole ka palka ja kuidas siis eluga toime tulla.

Tavaliselt kogunesid ammustel aegadel töötajad turule või linnaväljakule ootama, et keegi tuleks ja pakuks neile võimalust tööd teha ja nii teenida endale ning oma perele toiduraha.

Kes teist on nõus tõusma juba hommikul väga vara, et minna otsima tööd? (Kell 6.00) Kes natuke hiljem? Kes alles lõuna paiku? Kes ootab hilisõhtuni, et keegi kutsuks tööle, et oleks viimane võimalus teenida pisutki raha, et osta leiba.

(Kui keegi ise ei paku ennast teatud kellaajaks, jagab õpetaja ise lapsed 2-3 kaupa gruppidesse vastavalt kellaegadele tähendamissõnas. Grupid asetuvad üksteisest pisut eraldi).

Õpetaja (või keegi lastest, kes on eelnevalt majaisanda rolliga tutvunud) astub varahommikuse grupi juurde ja kõnetab neid. Dialoogid on lihtsad, vaba sõnastusega.

Majaisand: On nii varajane hommik, kas olete töötajad?

Töötajad: Jah, ootame, et keegi tuleks ja palkaks meid tööle.

Majaisand: Kas olete nõus tulema appi mu viinamäele marju korjama? Ma maksan teile päevapalgaks 1 (ühe) teenari. See on tavaline korralik päevapalk.

Töötajad: Oleme nõus.

Majaisand: Kokku lepitud! Tulge siis minu järel.

Peremees näitab töö kätte. Lapsed hakkavad viinamarju aluselt kaussi korjama.

Paari minuti pärast astub peremees teise grupi juurde.

Majaisand: Päeva kolmas tund on juba käes? Kas te soovite tööd leida?

Töötajad: Jah, me oleme juba kaua oodanud, et keegi tuleks ja pakuks meile tööd?

Majaisand: Tulge minu viinamäele ja ma maksan teile õiglase palga.

Peremees näitab töö kätte.

Paari minuti pärast läheb peremees nn 6. tunnil turule. Dialoog kordub, muutub kellaeg ja palga maksmisest ei ole enam juttu. Sama 9.tunnil tulijatega. Pisut pikema vaheaja järel astub peremees 11. tunnil tulijate juurde.

Majaisand: Miks te siin kogu päeva töötada seisate? Kas te pole kutset tööle tulla kuulnud?

Töötajad: Meid ei ole keegi palganud.

Majaisand: Minge nüüd kiiresti mu viinamäele, on ju viimane tööpäeva tund.

Lasta ka nende viimastel pisut aega marju korjata. Kõlab kell.

Majaisand: Tööpäev on läbi. Vaatame, kui palju keegi jõudis korjata.

Vaadatakse ja võrreldakse saake.

Võtke nüüd rivisse, palgasappa, ma tahan teile palka maksta.

(Hoolimata sellest, kuidas lapsed rivistuvad, kutsub majaisand esimeseks viimasel tunnil tulijad ja annab neile 1 teenari - paljundatud rahatäht. Palga saanud töölised asetuvad nüüd kõik üksteise kõrvale rivisse. Võrdsetena. Viimasena kutsutakse kõige varasemad tulijad, kõigile antakse samuti üks teenar.)

Kas kõik on oma päevapalgaga rahul?

(väike vestlus vastavalt laste vastustele, aga ei anna veel vastust, mis on salmides Mt 20:13-15)

Loeme Mt 20: 1-16 ja mõtleme, mida Jeesus õpetas kuulajatele selle tähendamissõna kaudu. (kui lapsed on nõus, siis loevad ise kordamööda.)

Arutelu

Teema üle arutlemine on tähtis, sest siis õpetaja veendub, et kõik lapsed on tunni sisust õigesti aru saanud. Kui pole aega kõiki küsimusi läbida, võiks õpetaja lastega viimase küsimuse mõisted läbi rääkida, et õpetuse sisu selgeks teha.

- Miks läksid inimesed turule ootama, et neid tööle kutsutaks?
- Mitu korda käis majaisand kutsumas?
- *Me ei pea arutlema, miks kõiki kohe ei kutsutud, vaid siit on näha tähendamissõna selgituse eesmärk – Jumalariigi tööle, viinamäele, on oodatud inimesed igas elueas.*
- Kui pikk oli esimeste tööliste päev? (12 tundi, tavaline tööpäev)
- Kui kaua jõudsid tööd teha viimased tulijad? (1 tund)
- Milline erinevus oli esimeste ja järgmiste töötajate palkamisel?
 - Palga kokkulepe tehti ainult esimestega.
 - Töö oli sama.
 - Esimeste töö oli päevakuumuses palju raskem ja väsitavam.
- Millises järjekorras jagas peremees palka?
- Milline oli palga suurus viimastel tulijatel ja milline pika päeva töötanutel?
- Mida võisid loota esimesed tulijad, kui nägid, et viimased said teenari ühe tunni eest?
- Mille üle hakkasid esimesed nurisema ja kuidas nad seda põhjendasid?
- Millise vastuse nad said? keegi lastest loeb uuesti Mt 20:13-15
- keda või mida tähendavad need mõisted?
 - majaisand ehk peremees – Jumal
 - töötegijad - inimesed, kes on tulnud otsima suhet Jumalaga
 - Töö viinamäel – Jumala teenimine - elada kristlasena, armastades ligimest. Kõik tööloõigud koguduses, vastutuse kandmine, misjonitöö
 - Varajased tulijad talusid küll päevakuumust, kuid töötasid kindlas tulevikulootuses, viimased võisid olla kurvad ja ahastuses, et ei saagi tööd, ei saagi palka. Nooruses Jeesuse juurde tulijad astuvad küll sisse kitsast väravast, aga see elu on õnnistatud elu, nad ei pea ekslema eksiõpetustes elu mõtte otsinguil.
 - Palk – tähendamissõna eesmärk - igavene elu, taevariik. Ei saa olla rohkem ega vähem lunastust, see on üks ja lõplik oma täiuses, ei saa olla rohkem ega vähem igavest elu rohkem ega vähem taevariiki, see on kõigile lunastatuile sama.

Kuldsalm

„Nõnda saavad viimased esimesteks ja esimesed jäävad viimasteks. Sest paljud on kutsutud, aga vähesed on valitud.” Mt 20:16

Palve

Täname Jeesus sind, et sa kutsud kõiki enda juurde, sest armastad meid, inimesi. Aita meil toime tulla kadestuse tundega. Näita kuidas armastada oma ligimest sama palju kui sina meid kõiki armastad. Aamen.

Meisterdamine ja tegevus

Meisterdus 1 - Teenari värvimine

Vaja läheb: **LISA 2** prinditud raha värvimine. Kui ei ole soovi värviliselt printida siis võib teha ka must-valge versiooni ja lapsed värvivad ise raha ära.

Tegevus 1 - Värvimispilt

LISA 3 on olemas värvimiseks pilt "Töölised viinamäel".

Tegevus 2 - Värvitav tekst

LISA 4 on olemas värvitav kuldsalm.

Lisaks on võimalik leida "tähendamissõna töölistest viinamäel" teemalisi meisterdusi LNÜ Pinteresti lehelt - [LINK](#).

Mäng

Mäng 1 - Viimased esimesteks

Mänguks vaja: olenevalt võistlusest, mida soovitakse teha.

Teemaga seoses võib teha paar võistlust, kus saab anda auhindu. Enne öelda, et võistluse eest saab tasu või auhinna (nagu piiblilooski). Võistluseks võivad olla näiteks paberipallilde ämbrisse viskamine (kes kõige rohkem sisse saab), maismaa sukeldumine (kes suudab kõige kauem hinge kinni hoida), vatipalli puhumine kõrrega läbi takistusraja, viinamarjade korjamine (söögipulkadega viinamarjade korjamine laualt kaussi) või midagi taolist. Võistlusega võib olla loominguline ja seda ka siduda teemaga.

Võistluse lõpus anda kõigile samaväärne auhind, alustades viimasest kohast.

Laulud

- „Töökad käed”, O.Rossi & E. Forsberg & tõlge I. Tingas, Juhhei Eestimaale (CD)
- „Taevasa töödes”, L. Heikkilä & M.Salonen, Juhhei Mina pääsen Taevasse (CD), Youtube [LINK](#)
- „Päästmise laul” Mart Jaanson, [NOOTIDE LISA 1](#)
- „Jeesus, muuda mind”, kogumik „Oikumeeniline noortelaulik”
- „Jeesuse armastus”, kogumik „Laululäte 1”
- „Jeesus mind armastab”, kogumik „Laululäte 1”
- „Jumala armastus on nii imehea”, Pühapäevakoolilaulud Youtube [LINK](#)
- „Majakaks maailmas” O.Rossi & L. Heikkilä, Juhhei Majakaks maailmas (CD), Youtube [LINK](#)
- „Juhhei”, L. Heikkilä, Youtube [LINK](#)
- „Õnnelikud lapsed” kogumik „Päevaviisid”
- „Ustav sõber” T. Lige, Lastemisjon [LINK](#)
- „Jeesuse armastus on nii võrratu” Lastemisjon [LINK](#)

Väike laulukene “Sepapoisid” viisiga:

Jeesuse jüngrid, Jeesuse jüngrid

teevad tööd, teevad tööd.

Saavad sama palga, saavad sama palga,

Jumalalt, Jumalalt.

Autorid

Lia Kaljuste

Salome Olenius

Triin Salmu

Allikad

Piibel

Pinterest

Supercoloring.com

Lastemisjon

NB! Lõika raha välja ning murra pooleks ning kleebi kokku.

Ära lõika keskmist murdejoont.

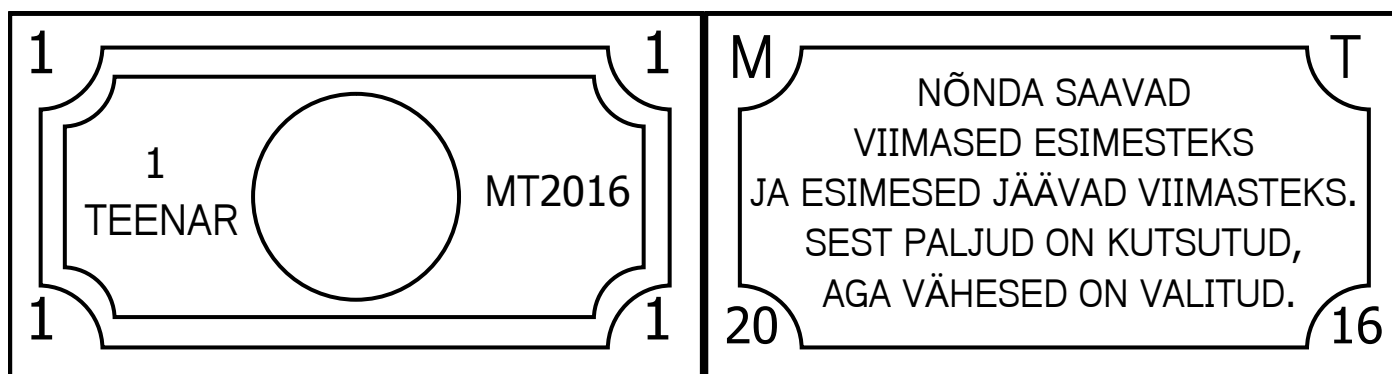
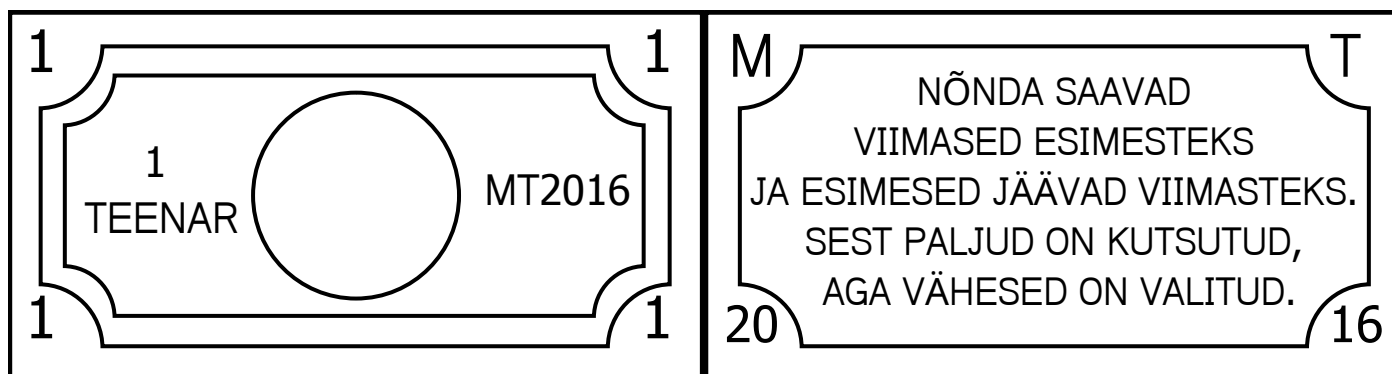
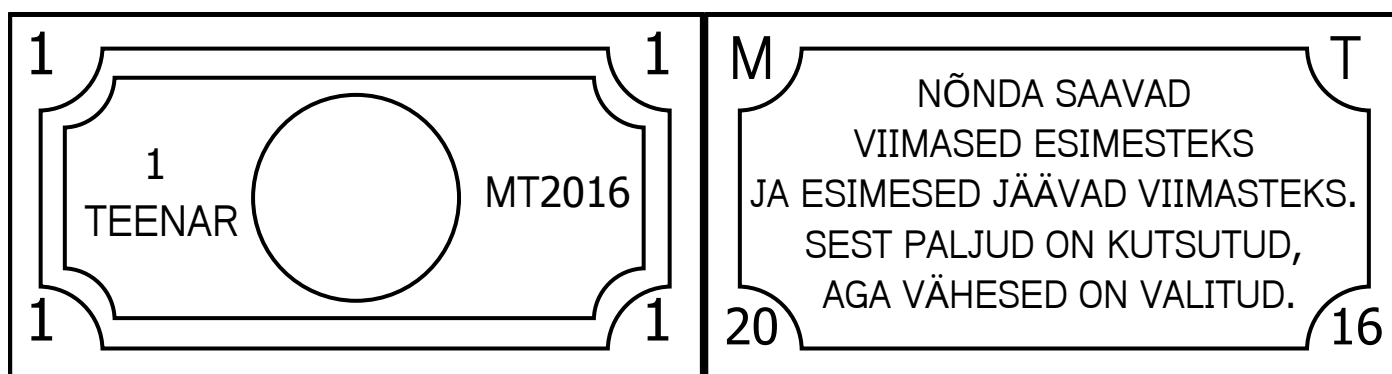
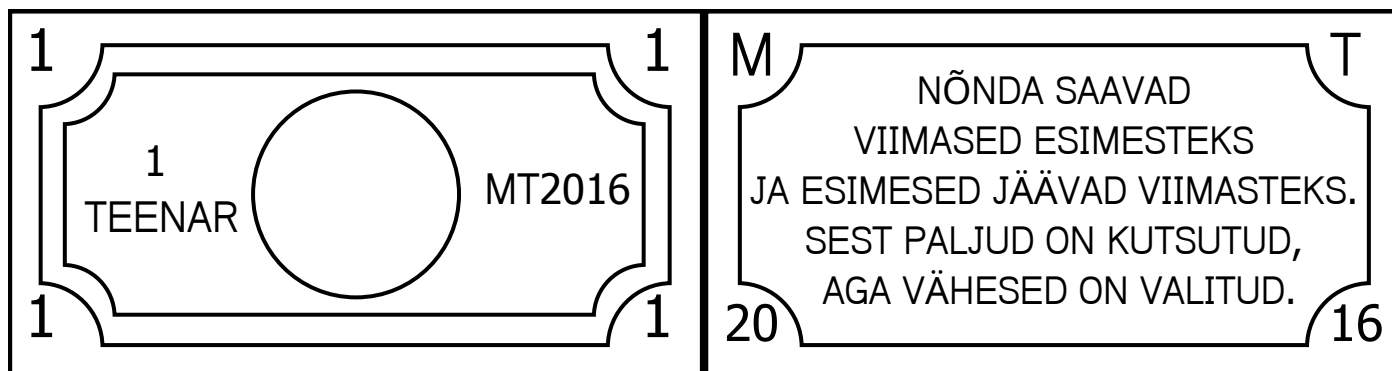
<p>1 1</p> <p>1 TEENAR MT2016 1</p>	<p>M T</p> <p>NÕNDA SAAVAD VIIMASED ESIMESTEKS JA ESIMESED JÄÄVAD VIIMASTEKS. SEST PALJUD ON KUTSUTUD, AGA VÄHESED ON VALITUD.</p> <p>20 16</p>
---	---

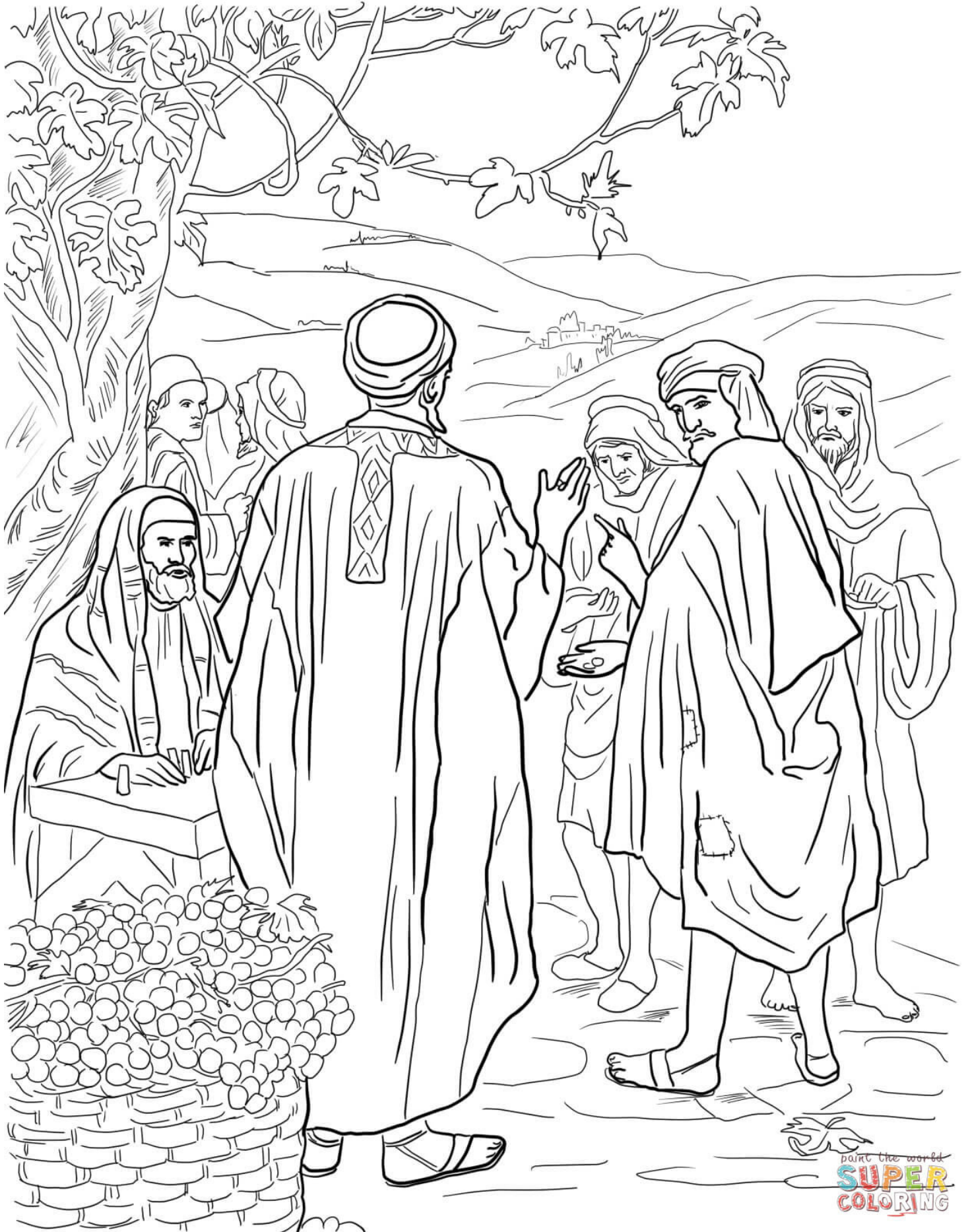
<p>1 1</p> <p>1 TEENAR MT2016 1</p>	<p>M T</p> <p>NÕNDA SAAVAD VIIMASED ESIMESTEKS JA ESIMESED JÄÄVAD VIIMASTEKS. SEST PALJUD ON KUTSUTUD, AGA VÄHESED ON VALITUD.</p> <p>20 16</p>
--	---

<p>1 1</p> <p>1 TEENAR MT2016 1</p>	<p>M T</p> <p>NÕNDA SAAVAD VIIMASED ESIMESTEKS JA ESIMESED JÄÄVAD VIIMASTEKS. SEST PALJUD ON KUTSUTUD, AGA VÄHESED ON VALITUD.</p> <p>20 16</p>
---	---

<p>1 1</p> <p>1 TEENAR MT2016 1</p>	<p>M T</p> <p>NÕNDA SAAVAD VIIMASED ESIMESTEKS JA ESIMESED JÄÄVAD VIIMASTEKS. SEST PALJUD ON KUTSUTUD, AGA VÄHESED ON VALITUD.</p> <p>20 16</p>
---	---

NB! Lõika raha välja ning murra pooleks ning kleebi kokku.
Ära lõika keskmist murdejoont.

paint the world
SUPER
COLORING

NÕNDA
SAAVAD
VIIMASED
ESIMESTEKS
JA ESIMESED
JÄÄVAD
VIIMASTEKS.
MT 20:16